

Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry do 1. ročníka štvorročného gymnázia

V nasledujúcich úlohách pracujte s textom ukážok. V každej otázke je 1 správna odpoveď, krúžkom ju označ.

Ukážka č. 1

Ked' pavúk svoje siete dotká
a jeseň zbiera lístie na pieseň
ty mizneš v diaľke ako bodka
a najstudenší vietor vanie sem

Ked' pavúk svoje siete dotká
ja nevládzem ťa naspäť zavolať
a clivota je nekonečne krotká
a slnko nevládze už **hriať**

Ked' pavúk svoje siete dotká
a jeseň má už pieseň v rukáve
tu na stene len tvoja fotka
pripomína to leto prchavé

Ked' pavúk svoje siete dotká
tak trochu sa vždy naspäť zadívam
a tvoja malá čierna fotka
už možno nie je pravdivá
(K. Peteraj: V slepých uličkách)

1. Uvedenú ukážku možno zaradiť k:

1 bod

- A. epike,
- B. lyrike,
- C. dráme,
- D. ľudovej slovesnosti.

2. Hlavnou myšlienkou ukážky je:

1 bod

- A. smútok za končiacou láskou,
- B. smútok za končiacim životom,
- C. smutný život pavúkov v jeseni,
- D. jesenné počasie v slepých uličkách.

3. Ktoré umelecké prostriedky sa vyskytujú v 3. strofe?

1 bod

- A. metafora a epiteton,
- B. metonymia a epiteton,
- C. metafora a prirovnanie,
- D. epiteton a zdobenina.

4. V ktorej z možností je správne vysvetlený význam podčiarknutého slova v ukážke? 1 bod

- A. rýchlo sa blížiac,
- B. nevelmi daždivé,
- C. veľmi premenlivé,
- D. krátko trvajúce.

5. V ktorej z možností je správne uvedený slovesný vid slovies dotká, mizneš, pripomína?

1 bod

- A. nedokonavý, dokonavý, dokonavý,
- B. dokonavý, dokonavý, nedokonavý,
- C. dokonavý, nedokonavý, nedokonavý,
- D. nedokonavý, nedokonavý, dokonavý.

6. Vypíšte z textu slovo, v ktorom sa porušuje pravidlo o rytmickej krátení. 1 bod

.....

7. Z ukážky vypíšte prídavné meno, ktoré vyjadruje najväčšiu mieru (má tvar 3. stupňa)

1 bod

.....

8. Od zvýrazneného slova z ukážky č. 1 utvorte dve nové slovesá rôznymi predponami a napíšte ich. Potom ich použite vo vetách. Vety správne napíšte.

4 body

1 slovo **veta**

2 slovo..... **veta**

9. Utvorte vlastný nadpis k textu v ukážke.

1 bod

.....

10. V nasledujúcej vete je šesť pravopisných chýb. Nájdite ich a vetu bezchybne napíšte.

Do roboty chodievali na bycikli. Blískanie a hrmenie sa čoras väčšmi približovalo. Blýžime sa železnicou od Moravy k Malým karpatom.

6 bodov

.....
.....
.....
.....

Radosť čerpáme zo seba a chceme ju rozdávať iným. Nekritizujeme, snažíme sa pochopiť. Ľudia majú právo robiť v živote chyby. Po búrke vždy vyjde slnko. Od prírody sme stvorení vychutnávať si život. Zmyslové orgány nás spájajú so svetom. Prostredníctvom **nich** vnímame nebezpečenstvo, ale aj **pozitívne** pocity. Na telo, ale i na dušu má pozitívny vplyv slnečné svetlo, teplo, ľudský dotyk. Počúvajte hudbu, vychutnajte si vôňu... . Stravujte sa zdravo, ale chutne. Pociť radosti a šťastia vytvára v tele endorfíny, ktoré upevňujú zdravie a zvyšujú našu výkonnosť.

11. Čo vyplýva z textu č. 2?

1 bod

- A. Humor, ktorý neuráža, je dobrý a potrebný.
- B. Pocity nenávisť, závisť a žiarlivosť sú najčastejšou príčinou chorôb.
- C. Pocity radosti a šťastia spúšťajú v mozgu hormón šťastia, sme plní energie a schopní prenášať hory.
- D. Spánok je nevyhnutný pre život.

12. Čo znamená výrok „Po búrke vždy vyjde slnko.“ ?

1 bod

- A. Po každej búrke je potrebné ísť von, lebo slnko určite vyjde a dodá nám energiu.
- B. Po búrke treba zostať doma, lebo vtedy má slnko nepriaznivý vplyv na kožu človeka.
- C. To horšie v živote sa pomíne a potom nasleduje lepšie obdobie.
- D. Po búrke zostať doma ešte aspoň dve hodiny, lebo práve vtedy sa človeku dobre rozmýšľa a vyrieši daný problém.

13. V texte č. 2 sú vety prirad'ovacieho súvetia v počte:

1 bod

- A. päť,
- B. štyri,
- C. tri,
- D. dve.

14. Podčiarknuté zámeno v texte č. 2 sa vzťahuje na:

1 bod

- A. nebezpečenstvo,
- B. pozitívne pocity,
- C. svet,
- D. zmyslové orgány.

15. Zvýraznené slovo v ukážke č. 2 je:

1 bod

- A. odborné,
- B. knižné,
- C. slangové,
- D. hovorové.

16. K zvýraznenému slovu v ukážke č. 2 vytvorte antonymum.

1 bod

.....

17. Doplňte neúplné výroky:

4 body

- Jeden riadok v básni sa nazýva.....
- Rým je zvuková.....slabík na konci verša.
- Pravidelné striedanie prízvuchných a neprízvuchných slabík sa nazýva.....
- Skupina veršov, oddelená od ďalšej skupiny medzerou, sa nazýva.....

18. Prvé slávnostne uvedenie divadelnej hry sa nazýva:

1 bod

- A. repríza,
- B. generálna skúška,
- C. dejstvo,
- D. premiéra.

19. Doplňte tabuľku:

9 bodov

<i>slovo</i>	<i>lokál singuláru</i>	<i>nominatív plurálu</i>	<i>skloňovací vzor</i>
<i>bežec</i>			
<i>gymnázium</i>			
<i>večera</i>			

20. Po búrke vždy vyjde slnko . Táto veta je

1 bod

- A. jednoduchá holá, jednočlenná,
- B. jednoduchá holá, dvojčlenná,
- C. jednoduchá rozvitá jednočlenná,
- D. jednoduchá rozvitá, dvojčlenná.

21. *Od septembra budem navštevovať..... na.....Komenského v Lipanoch.* Vynechané dve časti textu možno doplniť slovami. **1 bod**

- A. Gymnázium, ulici,
- B. Gymnázium, Ulici,
- C. gymnázium, ulici,
- D. gymnázium, Ulici.

22. Ktorý z pojmov je vysvetlený správne? **1 bod**

- A. Gestikulácia – pohyby tváre.
- B. Komunikácia – dorozumievanie.
- C. Autobiografia – charakteristika.
- D. Mimika – pohyby rukami.

23. Ktorý z uvedených znakov je typický pre balady? **1 bod**

- A. Majú pochmúrny dej, ktorý sa stupňuje.
- B. Obsahujú satiru.
- C. Autor sa v nich snaží vysmiať zlému.
- D. Vystupujú v nich len skutočné postavy.

24. *Popoludní všetkým zúčastneným odovzdali usporiadatelia darčeky.* V uvedenej vete je **zhodný prívlastok vyjadrený:** **1 bod**

- A. prídavným menom,
- B. číslovkou,
- C. zámenom,
- D. príslovkou.

25. Z dvoch slov utvor slovné spojenie prídavného a podstatného mena. **2 body**

- Rúfus, báseň.....
- Poprad, školy

26. Mydlo a syntetické pracie prostriedky nezvyšujú rozpustnosť tukov vo vode. Znižujú však povrchové napätie vody, a tak umožňujú zmáčanie a emulgovanie tuku, čiže vytvorenie jeho stálej homogénnej emulzie vo vode. Akým štýlom je napísaný uvedený text? 1 bod

- A. hovorovým,
- B. administratívnym,
- C. odborným (náučným),
- D. umeleckým.

27. Prvý slovanský jazyk, ktorým sa hovorilo na Veľkej Morave bol: 1 bod

- A. cyrilika,
- B. staroslovienčina,
- C. hlaholika,
- D. latinka.

28. Ľudovým výrokom, ktoré vznikli na základe dlhodobého pozorovania prírody hovoríme: 1 bod

- A. povesti,
- B. pranostiky,
- C. príslovia,
- D. porekadlá.

29. V ktorej z nasledujúcich možností sú len združené pomenovania? 1 bod

- A. presso káva, navoskované lyže, minerálna voda,
- B. nákladné auto, základná škola, rozsiahla monarchia,
- C. slovenská koruna, čerstvé huby, podstatné mená,
- D. autobusová zastávka, ľahká atletika, slovenský jazyk.

30. Do lyriky nepatria: 1 bod

- A. lyricko-epické básne,
- B. óda,
- C. trávnice,
- D. epické básne.

Koniec testu

